XI. évfolyam 5. szám 2000. május ÁRA: 50,- Ft

TÖRÖKSZENTMIKLÓS ÉS VIDÉKE

FÜGGETLEN KÖZÉLETI LAP Megjelenik havonta

MILLENNIUMI PROGRAMSOROZAT

2000. június 18 – június 25
SZENTHÁROMSÁG RÓMAI KATOLIKUS FŐTEMPLOM
JUBILEUMI ÜNNEPI RENDEZVÉNYEI:
Szentháromság Római Katolikus Főtemplom és Ipolyi Arnold tér
- Millenniumi emlékzászló átadása
- A felújított templom megáldása
- A felújított Szűz Mária szobor és az Ipolyi tér megáldása
- A Megváltás c. pályázat díjnyertes alkotásainak kiállítása
- Úrnapi hangverseny a Római Katolikus Főtemplomban.

2000. június 2 – június 19
VI. SZENTMIKLÓSI NAPOK RENDEZVÉNYSOROZAT
Városi Művelődési Központ, Városi Sportpálya Stadion út és Iskola

2000. június 2 – június 4
„EZERÉV NYOMÁBAN" MÚLTUNK ÉS JELENÜNK KULTURÁLIS
SPORTVETÉLKEDŐ
Lábassy János Szakképző Iskola Almásy út 51.

2000. július 8 – július 9
SPORTRENDEZVÉNYEK
FOLKNAPOK
TÉRZENÉK A ZENEISKOLA SZERVEZÉSÉBEN
KIÁLLÍTÁS A HELYI CÉGEK TERMÉKEIBŐL

2000. július 14 – július 18
SZALMAORSZÁG NEMZETKÖZI RENDEZVÉNYSOROZAT
Városi Művelődési Központ Kossuth út 135.

2000.július 14 – július 15
SZALMAGALÉRIA AVATÁSA
„ÁLLAMISÁG JELKÉPEI" NEMZETKÖZI PÁLYÁZATI
KIÁLLÍTÁS MEGNYITÓJA

2000. július 14 – július 18
NEMZETKÖZI KONFERENCIA

2000. július 15.
ARATÓVERSENY ÉS ARATÓBÁL
B rta dűl , z c Mezőgazdasági Sza özépi kola ebédlője

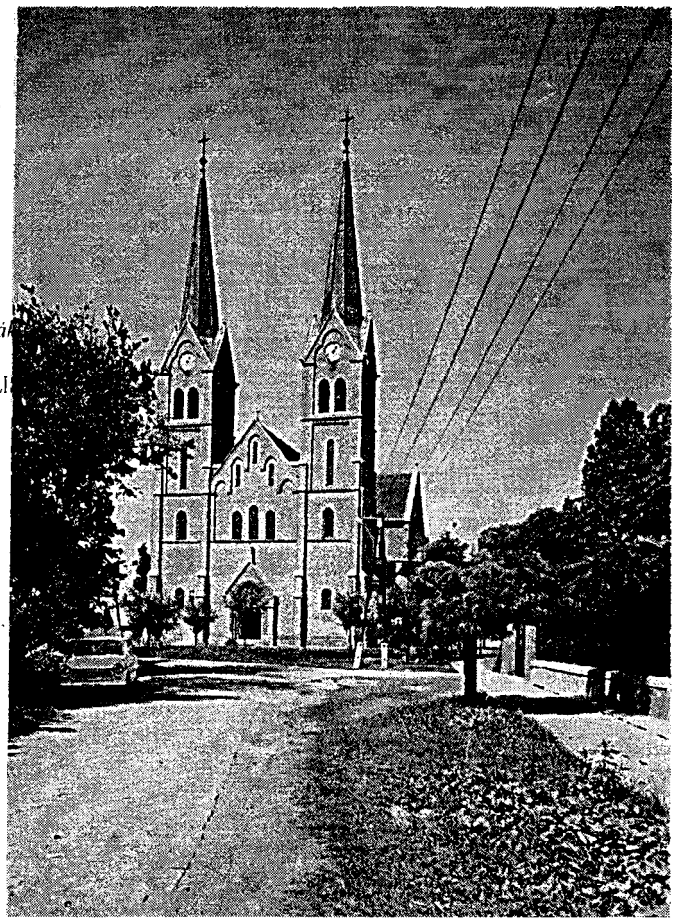

VÍZ ÉS VÍZ

A Tisza – szerencsére – nem törte át „zúgva, bőgve" a gátat. Óbalán sem, bármilyen magas méltósággal hömpölygött is városunk határában. Az ugyan nem rajta múlott, hanem az összefogás és segítőkészség mentette meg tőle a veszélyben lévőket. A szakemberek mellett szinte mindenki tett valamit, lehetősége szerint, a katasztrófa elhárítására. Sokan számoltak be már ezzel kapcsolatos tevékenységeikről. Többek között az Iskolakonyha munkatársai is derekasan helytálltak a kritikus napokban. Vezetőjüket: Szeleiné Hegedűs Magdolnát kérdeztem, hogyan kerültek a feladatok sűrűjébe.

— Április 16-án, vasárnap este éppen az árvízi helyzetet néztem a TV-ben, amikor a Polgármesteri Hivatalból megkerestek, volna-e lehetőség élelemkészítéssel segíteni a gáton dolgozókat. (Köztudott, hogy rájuk minden karitatív tevékenységben lehet számítani már tíz év óta! Szerk.) Természetesen igent mondtam.

(folytatás az 5. oldalon)

A TARTALÓMBÓL

11 MILLIÓ AZ ÁR- ÉS BELVÍZKÁROSULT GYEREKEKNEK

TALLÓZÓ

MUNKAÜGYI HÍRADÓ

MILLENNIUMI ARANYLAKODALOM NYOLC PÁRRAL

RENDŐRSÉGI HÍREK

ANYÁK NAPJA A GIMNÁZIUM TORNATERMÉBEN

TÖRÖKSZENTMIKLÓSI NYELVEMLÉK II.

SPORT

HELYI RÁDIÓ ÉS TV MŰSOR

Tizenegymillió az ár- és belvízkárosult gyerekeknek

Május 4-én délelőtt adta át a Gyermekétkeztetési Alapítvány kuratóriumának elnöke, Király Gábor Bakk Zoltán polgármesternek és Ulviczky László Tiszabő alpolgármesterének azt a 7 illetve 4 millió forintot, mely az ár- és belvízkárosult családok gyermekeinek étkeztetését hivatott segíteni. Az eseményen jelen voltak az országos, a megyei és a helyi médiák képviselői is, meglepően nagy számban. A kellemes légkörű „ünnepség" alaphangját maga a pénzadományt átadó Király Gábor adta meg, amikor rövid bevezetője után jelezte, hogy az Alapítvány igen komolyan veszi a rászorult gyermekek segítését: s hogy szavának súlya van, mindjárt ki is borította a zsák tizenegymilliós tartalmát az asztalra – a jelenlevők derültségére és nagy-nagy meglepetésére.

Megtudhattuk, hogy e kiemelkedően közhasznú szervezet **alapítója Dr. Fekete Eszter ügyvéd volt**, s magánalapítványról van szó, mely 1993-tól létezik. A motívum az a felismerés volt, hogy a rendszerváltás során bekövetkezett változások miatt sok család anyagi helyzete vált tarthatatlanná, jövedelmük a létminimumot sem közelíti meg, így gyermekeik testi fejlettsége az éhezés miatt létüket veszélyezteti. Ebben a helyzetben a családok természetesen nem engedhetik meg maguknak azt sem, hogy gyermekeik továbbtanuljanak, ezért még a tehetséges fiatalok is már 14-16 éves korban dolgozni kényszerülnek. Az alapítványnak két fő célja van: ennivalóval segíteni az éhező gyerekeket, továbbá segíteni az iskolán túli képzésüket. E célok égisze alatt szerveztek gyűjtési akciókat, alapítottak továbbtanulási ösztöndíjat, juttattak több ezer gyermeknek napközis térítési díjat, karácsonyi ajándékcsomagot, és még sok-sok egyebet.

Megyeri István kuratóriumi tagtól azt is megtudtuk, hogy félezer céggel van tartós adományozási szerződésük, s a céges támogatók száma meghaladja a tízezret, a magánadományozóké pedig a húszezret. A befizetett összeg természetesen az adóból leírható. Az adakozni szándékozók a Gyermekétkeztetési Alapítvány, Budapest, 1203. Mária u. 3. címen kérhetnek csekket, illetve a 06-1 283-2510-es telefonszámon információt.

A kuratórium elnöke a segítségnyújtás szempontjából igen sikeresnek minősítette a tavalyi évet, hiszen **21 felsőtiszavidéki ár- és belvízsújtotta település 1372 gyermekének biztosítottak egy éven keresztül ingyenes napközis étkeztetést** (ez kb. 20 ezer forint érték gyermekenként). Az alapítvány összességében az iménti térségnek 23,5 millió forintot juttatott.

Térségünk hasonló gondjaira Herbály Imre országgyűlési képviselő – aki maga is jelen volt az adomány-átadáson – **hívta fel a kuratórium figyelmét**, majd ez év januárjában az alapítvány képviselői a helyszínen is megtapasztalták a tényeket. Ilyen előzmények után született a kedvező döntésük térségünkre nézve.

Tájékozódhattunk arról is, hogy az idén a középtiszavidéki településeken szeretnének minél több gyermeknek segítséget nyújtani.

Bakk Zoltán örömmel köszönte meg a közel hétmillió forintos adományt. Elmondta, hogy a városban a belvíz miatt 650 család lakása károsodott, 800 épület pedig veszélyeztetett volt. A kár értéke hozzávetőlegesen 200 millió forint, melynek helyreállítása félmilliárd forintot jelent. Az Önkormányzat 20 lakást vásárolt, és további 18 családnak tudott közvetlen segítséget nyújtani új lakás juttatásával. A város határában 5 ezer hektár a belvízzel elöntött terület, a kistérség 17 ezeréből. A 380 családban – akiket leginkább sújtott a természeti katasztrófa – 350 óvódás és iskoláskorú gyermek él. A kapott összeget ezeknek a gyermekeknek a támogatására fordítják.

Ulviczky László Tiszabő alpolgármestere biztosította az alapítvány képviselőit és a jelenlévőket, hogy a pénz megfelelő helyre fog kerülni. A településükön az ár- és belvíz miatt 175 lakás sérült meg, vált lakhatatlanná, 30 pedig összedőlt. Megköszönte a támogatást az adományozóknak és az alapítványnak is.

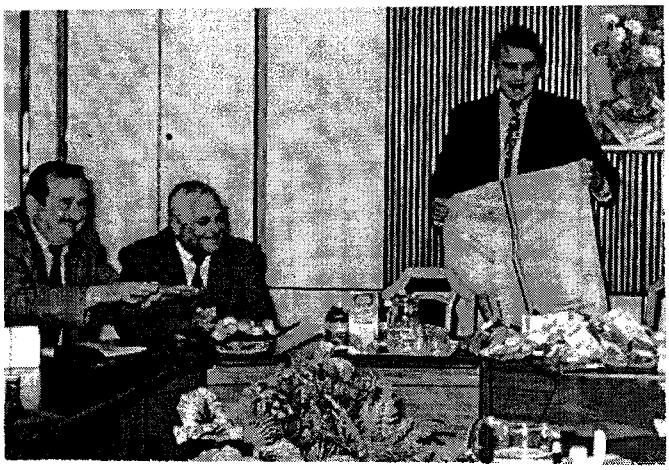

Herbály Imre országgyűlési képviselő is megköszönte Király Gábor elnöknek, hogy jelzése teljes megértésre talált a Gyermekétkeztetési Alapítvány kuratóriumának tagjainál: kérte és javasolta, hogy folytassuk együtt a munkát.

(H. M.)
(fotó: Árvai)

A törökszentmiklósi civil szervezetek 2000. évi önkormányzati támogatásához alapítványunk is elkészítette pályázatát.

Sajátos helyzetben lévő az újság alapítvány, ugyanis a millennium évében minden rendezvényen ott kívánunk lenni amely komoly jelentőséggel bír. Erre költségvetést igen nehéz lett volna készíteni. Szerencsére a pályázat kiírói elfogadták a „működési költségeinek támogatására" kategóriát. Az alapítvány bevételei mellett az újság nyomdaköltsége nem elhanyagolható kiadást jelent számunkra.

Tervezzük továbbá országos pályázaton való részvételünket, s ehhez számítunk a pályázati önrész támogatására.

(K. I.)

TALLÓZÓ

A hazai adórendszer részeként tíz éve működnek helyi adók, melyeket az 1990. évi c. törvény szabályoz. A helyi adókról szóló törvény, kerettörvény, a részletes szabályokat az önkormányzatok rendeleteikben határozzák meg. A helyi adók rendszerén belül működik az iparűzési adó. Minderről részletesen olvashatunk **Az iparűzési adó bevallása = Adó, 2000. 4. szám. 43. p.**

1999. január 1-jén hatályba lépett az országgyűlés által 1997. december 15-én elfogadott, az 1997. évi CLIV. számú, új egészségügyi törvény. A törvény külön fejezetet szentel a betegek jogainak, ugyanis a II. fejezet „A betegek jogai és kötelességei" címet viseli. A betegjogok egyes elemei nem ismeretlenek a magyar jogban. **A betegek jogai az egészségügyi ellátásban** című cikkben olvashat erről részletesen a = **Házi Jogtanácsadó 2000, áprilisi számában a 15. oldalon.**

Mint ismeretes, a Munka Törvénykönyve szabályaiban jelentősebb módosítást legutóbb az 1999. évi LVI. törvény hajtott végre, melynek nyomán általában az elmúlt év augusztus 17-től következtek be változások. A változásokat ismertető cikkben a következőkről olvashatnak. Mennyiben változtak a szülési és a fizetés nélküli szabadság szabályai, melyek az új munkaszüneti napok,... **Változások a Munka Törvénykönyvében = Házi Jogtanácsadó, 2000, április.**

Társadalombiztosítás 2000 című összeállítás **II. részében** a következőkről olvashat részletesen:

– Járulékok befizetése, bevallása címszó alatt részletesen olvashat arról, hogyan történik a járulékok befizetése, bevallása az APEH-hoz, kik a havi és évközi bevallásra kötelezettek, és melyek a bevallás határidői, melyek a bevallás szabályai, milyen számlaszámokra kell befizetni a járulékot...

– A társadalombiztosítási ellátásokat érintő új szabályok címszó alatt részletesen olvashat arról, ki jogosult gyermekgondozási díjra, illetve milyen lehetősége van a kedvezményezettnek, ha a magánnyugdíj pénztár tagja meghal, mielőtt a szolgáltatásra jogosult lenne, meddig lehet visszalépni a társadalombiztosítási nyugdíjrendszerbe.

Minderről részletesen a **Házi Jogtanácsadó 2000. április 38-49. p.**

A Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium pályázati felhívása a mezőgazdasági kibontakozási hitelkonstrukcióban történő részvételről **Agrártámogatások 2000. III. szám = Kertészet Szőlészet 18. szám melléklete.**

A Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium a mezőgazdasági termelők kibontakozási hitelkonstrukciójáról és gazdahitel programjáról szóló 30/2000. (III. 10.) kormányrendelet alapján pályázatot ír ki a mezőgazdasági termelők gazdahitel programjában történő részvételre, illetve a fiatal agrárvállalkozók támogatására. Részletesen olvashatja az **Agrártámogatások 2000. III. részében = Kertészet Szőlészet 18. szám melléklete.**

Februárban 45%-kal nőtt a gyeden lévők száma. Nagyok a különbségek az országon belül, Vas megyében háromszor annyian vették igénybe, mint Borsodban. Már 53 ezren kapják a január óta járó jövedelemarányos juttatást. Ez még mindig kevesebb, mint a fele az 1996-os adatoknak. A gyedben részesülők arányának országos megoszlásáról olvashat a **Magyar Nemzet április 28-i számában, a 4. oldalon = Már ötvenháromezren kapnak gyedet.**

Magyarországon a lakosság tíz százaléka szenved kisebb-nagyobb fokú halláskárosodásban. Közülük mintegy 300 ezren súlyosan nagyothallók, 60 ezren pedig vagy soha nem ismerték meg a hangok világát, vagy életük valamely szakaszában vesztették el teljesen hallásukat. Akár így, akár úgy, ezek az emberek fokozott törődést, odafigyelést igényelnek, mert bár írni, olvasni tudnak, s jobban vagy kevésbé jól beszélni is megtanultak, a kommunikáció az élet számos területén szinte megoldhatatlan problémák elé állítja őket. Milyen változásokat hozhat a siketek életkörülményeiben a fogyatékosok esélyegyenlőségét szavatoló törvény, amely ez év szeptember 1-jén lép hatályba. Erről olvashatnak részletesen a **Támogatásra várnak a siketek = Magyar Nemzet, 2000. április 28. 4. p.**

Egyszerre nyolc házaspár tartotta ötvenéves házassági évfordulóját szombaton Törökszentmiklóson. Többségében hetven éven felüli férjek és feleségek fiatalokat megszégyenítő kitartással viselték a hajnalig tartó ünnepséget. **Tömeges aranylakodalom** címmel olvashat erről a **Magyar Nemzet 2000. május 2-i számának 16. oldalán.**

Ilyenkor tavasszal megkezdődnek a házépítések, kertrendezések. Mosáshoz, locsoláshoz szeretnénk vizet használni, ugyan elöntött pincéből kellene eltávolítani a vizet. Ilyen esetben szivattyúra van szükségünk. A szivattyúk használatáról olvashat az **Amíg a víz felszínre kerül = Teszt Magazin 2000, május. 17. p.**

Március 1-je óta megemelkedett a kiszabható szabálysértési bírságok összege. A bírság felső határa 150 ezer forint lehet, de aki korábbi szabálysértése miatt bevont jogosítvánnyal ül a volán mögé, még elzárásra is számíthat. Minderről részletesen olvashat a **Szabálysértés, te drága = Teszt Magazin 2000, május. 34. p.**

Polgár Lászlóné

Kodak EXPRESS

ÁRVAI FOTÓ

Törökszentmiklós, Kossuth út 155.
Tel.: 390-162

Folyamatosan bővülő árukészlettel várjuk kedves vásárlóinkat.

Filmek, albumok, képkeretek, fényképezőgépek és már ismét kaphatók napszemüvegek óriási választékban!

Színes film kidolgozás
lehetőség szerint 1 órán belül!

Ajándékfilm vagy album!

Munkaügyi Híradó

Az előző számban a munkanélküli ellátás és az ahhoz kapcsolódó keresőtevékenységek jogszabályi változásairól adtunk hírt kedves olvasóinknak. A munkanélküli állapot azonban önmagában nem mindig köthető össze a munkanélküli ellátással, hiszen ma már a nyilvántartott (regisztrált) munkanélküliek fele-kétharmada nem jogosult erre az ellátásra. Ebbe a körbe tartoznak, akik vagy nem is voltak jogosultak semmilyen ellátásra, vagy már kimerítették azt, és valamilyen szociális ellátásban részesülnek (jövedelempótló támogatás, rendszeres szociális segély). Ilyen esetekben is fennállhat a munkanélküli státusz, ha az ahhoz szükséges feltételek megvannak. Most elsősorban a feltételek egyik aktív elemét, az együttműködést vizsgáljuk meg, ami sokszor félreértést, problémákat okoz.

Mindenkinek aki munka nélkül van, döntési szabadsága van, hogy kíván-e együttműködni munkaügyi szervezettel vagy nem. Akik nem akarnak ilyen viszonyba kerülni, azok önállóan próbálkozhatnak megoldásokat keresni helyzetükre. Ez a döntés azzal jár, hogy kizárják magukat azokból a lehetőségekből, amelyeket a jogszabályok biztosítanak a munkanélküliek számára. A munka nélkül maradás állapota ugyanis nem jelenti azt, hogy automatikusan hozzájuthatnak valamilyen ellátáshoz. Ahhoz, hogy ez megtörténhessen fenn kell állnia a munka nélkül lévő részéről egy aktív hozzáállásnak, egy folyamatos cselekvőkészségnek, amellyel ezt az állapotát megszüntetni igyekszik, és a további feltételek teljesülése következtében szerezhet jogosultságokat. Ezt a cselekvési hajlandóságot nevezzük aktív együttműködésnek.

Az első dolog, amit meg kell tennie, a munka nélkül lévőnek, hogy regisztráltatja magát, ez alapozza meg a munkanélküli státuszát. Ez az együttműködés alapformája, amit írásban is meg kell tenni a munkaügyi kirendeltségen. Ennek nyomán válik valaki hivatalosan munkanélkülivé, s a jogszabályok ettől az időponttól teszik lehetővé a különféle jogosultságok igénybevételét. A nyilvántartásba vételüket kérhetik azok is akiknek ellátásra irányul az igényük, azok is akik a feltételek hiánya miatt vagy saját akaratukból nem igénylik az ellátást. Továbbá azok is, akik valamilyen jogviszonyban vannak, mint pl. munkaviszony vagy munkaképes korú tanuló, nyugdíjas stb. Ez utóbbiak - akik valamilyen jogviszonnyal rendelkeznek - természetesen nem munkanélküliként kerülnek regisztrálásra, hanem álláskeresőként.

A továbbiakban két irányból közelíthető meg az együttműködés formája és következménye. Aki valamilyen ellátásban, tehát valamilyen pénzbeni juttatásban részesül, annak általában szankcionált (ellátás megvonás következményével járó) a mulasztást eredményező együttműködési magatartása. Amennyiben ilyen jellegű juttatásban nem részesül az illető, akkor bizonyos szolgáltatásokból, lehetőségekből zárja ki magát. A juttatások, ellátások is többfélék lehetnek. A munkaügyi szervezet állapíthatja meg a munkanélküli járadékot, a nyugdíj előtti munkanélküli segélyt, költségtérítést, képzés alatti keresetpótló juttatást, képzési támogatást, ill. tovább folyósítja a még fennálló előnyugdíjakat. Az önkormányzatok hatáskörébe tartozik a rendszeres szociális segély megállapítása, folyósítása ill. a már megítélt jövedelempótló támogatások folyósítása.

A foglalkoztatási törvény együttműködésként előírja, hogy a munkaügyi központtal rendszeresen kapcsolatot kell tartani. Ebbe a körbe sorolható a legalább háromhavonkénti jelentkezés, a különféle hatósági jellegű, adategyeztetésre, hiánypótlásra, határozat átvételre történő felhívás, behívás. A további törvényi kötelezettségek az elhelyezkedéssel kapcsolatosak. Tehát a felajánlott munkalehetőségeket mérlegeli, saját maga is részt vesz a munkahely felkutatásában, ill. az így talált vagy felajánlott munkahelyen munkaviszonyt létesít. A megfelelő munkahelyet csak a törvényben előírt esetekben - nem megfelelő egészségügyi állapot, szakképzettség, tömegközlekedéssel történő megközelíthetőség hiánya vagy az oda-visszautazás három órát meghaladó időtartama - utasíthatja vissza következmények nélkül. A következmény pedig az ellátás megszüntetése, amit 90 napon belül nem lehet újra megállapítani.

A jövedelempótló támogatásban részesülőknek is ennek megfelelően kell teljesíteni az együttműködést, esetükben azonban a szankció hat hónap szüneteltetés, amelyet a folyósítási időtartamba beszámítanak. Számukra az önkormányzat, mint az ellátást folyósító szerv is jogosult munkát felajánlani, az ezzel szembeni magatartás szabályai ugyancsak a fentiek.

Kiemelt eseteknek tekintendők az ellátásban részesülők keresőtevékenységével kapcsolatos együttműködések. Alapvető szabály, hogy aki keresőtevékenységet kíván folytatni, annak legkésőbb az azt megelőző napon be kell jelentenie, a befejezését pedig az azt követő napon. Ezek a határidők nagyon szigorúan értelmezendők, mert már ennek a be nem tartása is szankciót von maga után, ami az illegális munkavégzés ellenőrzésével van összefüggésben. Enyhébbek az előírások az alkalmi munkavállalói könyvvel foglalkoztatottak esetében. Nekik az ellátás számfejtését megelőzően kell bemutatniuk a könyvüket minden hónapban, más jelentési kötelezettségük nincs, csupán a következő év januárjában kell leadniuk könyveiket.

Szintén előzetes bejelentési kötelezettségük van azoknak is, akik vélhetően hosszabb időre helyezkednek el önállóan, az ellátás megszüntetése érdekében. Ennek elmulasztása ugyancsak szankcionált megszüntetést von maga után, ill. a jogtalanul kiutalt, felvett összegeket vissza kell fizetni. Fontos, hogy az ilyen bejelentéseket az ellátottnak vagy meghatalmazottjának kell intéznie, lehetőleg írásban vagy személyesen.

A törvény együttműködésként írja elő a felajánlott képzés elfogadását is, amelyről az ügyintéző és ügyfél közösen döntenek. Ha viszont már megállapításra került a támogatás, ill. a keresetpótló juttatás, akkor már további kötelezettségek is megjelennek. A képzésben résztvevők együttműködési kötelezettsége kiterjed a tanórákon, a rész-, és záróvizsgákon történő részvételekre, és a megszerzett bizonyítvány bemutatására. Az önhibából fakadó oktatásból való hiányzások, az eredménytelen vizsgák képzésből történő kizárást és a képzési támogatás visszakövetelését jelentik.

Az aktív korú nem foglalkoztatottak rendszeres szociális segélyének már a megállapításkor is előfeltétele az önkormányzati nyilvántartásba vétel, és az azt megelőző együttműködés teljesítése akár részesült előtte jövedelempótló támogatásban akár nem. E mellet együtt kell még működni az önkormányzat által szervezett 30 napos foglalkoztatásban. Ezek nem teljesítése eleve kizárja a segély megállapítását.

A segély folyósítása alatti időszakban az együttműködés részben eltér az előzőekben ismertetett gyakorlattól. Az együttműködés alapja az az önkormányzati rendelet, amelyben szabályozásra kerül az együttműködés tartalma, megszegésének következményei és az együttműködést bonyolító

szervezet, amellyel arról megállapodást kötnek. A körzetünkben az önkormányzatok a munkaügyi kirendeltséget hatalmazták fel a rendszeres szociális segélyben részesülők fogadására. Ez a megállapodás feljogosítja/kötelezi a munkaügyi kirendeltséget, hogy megfelelő munkát ajánljon fel. A megállapodás további része olyan munkaerő-piaci szolgáltatásokra/programokra vonatkozik, amelyek a munkanélküli önfenntartó képességeinek szinten tartására, fejlesztésére irányul és különösen az egyéni képességeket fejlesztő vagy az életmódot formáló csoportos foglalkozáson, tanácsadáson, a munkavégzésre történő felkészülési programokon való részvételt foglalja magában. Ahhoz, hogy a segélyben részesülő az együttműködését teljesíthesse, a munkaügyi kirendeltségnek és az ügyfélnek szintén megállapodásban rögzíteniük kell annak pontos tartalmát. Az önkormányzatok és a kirendeltség által kötött megállapodások a körzetre vonatkozóan azonos tartalmúak. Azonban az önkormányzati rendeletek általában nem tartalmazzák kielégítően az együttműködés és a szankció részletes szabályait, amit egyébként a szociális törvény előír. Ezért előfordulhat, hogy ezek a szabályok az esetleges módosítások után sem lesznek minden településen azonosak.

A semmilyen ellátásban nem részesülő munkanélküliek számára is van lehetőség együttműködésre, ha az a regisztrációval együtt írásban kinyilatkoztatásra kerül. Számukra a munkaerő-piaci programokban, a munkaközvetítésben, tanácsadáson való részvétel és a foglalkoztatási támogatások esetében előírt igazolt tartós munkanélküli állapot elérése lehet a hozadék. Természetesen ezek önként vállalt kötelezettségek, amelyeket bármikor szankciók nélkül megszakíthatnak, újrakezdhetnek, ha nem kapcsolódik hozzá valamilyen juttatás.

Minden regisztrált munkanélkülinek lehetősége van településen kívül távolabb is munkát keresni. E célból a kirendeltségen rendszeresítve van egy nyomtatvány, amelyet a felkeresett munkaáltatónál igazoltatni kell. Ha ez megtörtént, akkor az utazási költségek a munkahelykeresés napjára kiállított menetjegyek bemutatása ellenében megtéríthetők. Ebben az együttműködés a nyomtatvány kitöltetése, és az arra a napra szóló menetjegyek bemutatása.

A munkáltatók felé is vannak együttműködési kötelezettségek. Azok a statisztikai munkaügyi információk, amelyek elengedhetetlenek a szakma számára részben előírtak, részben elvártak. Előírt együttműködése van a munkáltatónak a létszámleépítések, a munkaerőigényeik bejelentésében, az igazolás a munkanélküli ellátáshoz elnevezésű nyomtatvány kiadására és a munkaügyi ellenőrzés elősegítésében. Ugyancsak kiterjedt együttműködési kötelezettség van előírva a foglalkoztatási támogatások igénybevétele eseteiben, amely kiterjed a vezetett nyilvántartásokra, ellenőrzésekre, utánkövetési információk adására, a havonkénti jelentések pénzügyi igénylések, létszámhelyzet jelentésére és a többi megállapodásban rögzítettekre.

Hevesi Tóth Ferenc
kirendeltség-vezető

VÍZ ÉS VÍZ

(folytatás az 1. oldalról)

— Hogyan indult meg a munka?

— Körtelefon ment a munkatársaimnak, és 25-30 percen belül mindenki a helyén volt. Teát főztünk, zsíros kenyeret kentünk, miközben a Rádió Törökszentmiklós közölte, hogy adományokat lehet hozni a konyhára. Megindult a segélyek áradata! Kenyér, szalámi, virsli, baromfivagdalt, sertéshús, tepertő, zsír, margarin, retek, tojás, szalonna, zúza, tejpor, tea, cukor, kávé, citrom, citrompótló, citromlé, ásványvíz és üdítőital érkezett, elegendő mennyiségben. Hoztak még műanyag zacskókat, szatyrokat, tálkákat, poharakat, kanalat, zsákokat is a csomagoláshoz. A Szociális Gondozási Központ munkatársai is azonnal megérkeztek, segíteni. Mindez bizonyítja a sütőipar és a lakosság minden rétegének nagyon pozitív hozzáállását. Még másik településről is kaptunk segítséget.

— A folytatás?

— Egy BT gépkocsijára felraktuk az elkészített élelmet, és este tízkor már indultunk is a gátra. De Dr. Vogel Judit orvosnőt még így sem tudtuk megelőzni! Ő akkor már osztotta a kávét odakint!

— Milyen látvány fogadta a kiérkezőket?

— Megdöbbentő volt az élmény! A sötéten csillogó, óriási víztömeg a gátőrház tetejével volt egyszintben. Éppen, hogy csak ki nem loccsant, a felrakott homokzsákoknak köszönhetően. Alig karnyújtásnyira voltunk tőle. Lázas munka folyt, töltötték a zsákokat. Itt rendesen tudtunk élelmet osztani, de az Óbala és Tiszapüspöki közti rész megközelíthetetlen volt. A gáttal párhuzamosan nem lehetett közlekedni, ezért ott kerülővel, „U" alakban jutottunk el a parthoz.

— Ilyen talajon hogyan dolgoztak a védők?

— A teherautókról ledobálták a homokzsákokat. Ezeket lánctalpas gép által vontatott vaslapok szállították tovább oda, ahol a kiskatonák a Békésből jött, fizetett munkásokkal együtt erősítették a gát oldalát és tetejét.

— Milyen feladat várt az Iskolakonyha dolgozóira a következő napokban?

— A készültség továbbra is fennállt. Élelmet készítettünk a reggeli, déli és esti étkezéshez. Az első este tapasztalataiból kiindulva, gyorsabb és praktikusabb lett a munkavégzésünk. Zacskókba, műanyag üvegekbe csomagoltunk, sok lelkes, külső segítőtárs bevonásával. Jöttek a Nyugdíjas Klub, a Szociális Gondozási Központ, a helyi Vöröskereszt tagjai, diákok, közintézményi és bolti dolgozók magánszemélyek stb. Szervezetten és gyorsan dolgoztunk. Az egész munkát a Polgármesteri Hivatal fogta össze, ahol a munkatársak éjt nappallá téve, tették dolgukat. Minden adományt elszámolási kötelezettséggel vettünk át és kartonoztunk. Húsvétkor ezekből még a Felsőtiszavidéki Vízügyi Igazgatóság itt állomásozó dolgozóinak is tudtunk juttatni.

Április 30-án és május első két napján került sor a maradék kiosztására, mert – bár a közvetlen veszély elmúlt – az utómunkák még folytatódtak.

— Most már fellélegezhetünk, mert a soha nem látott, nagy árvíz visszahúzódóban van. A döbbenetes élmény lassan emlékké szelídül! Hogyan tekint vissza arra a két nehéz hétre?

— Mindenekelőtt nagyon jó érzéssel, hogy meg tudtuk tenni, amire kértek bennünket. Ez csak munkatársaim és sok-sok segítőnk áldozatkészségével, szíves hozzáállásával és buzdításával valósulhatott meg. Köszönöm mindenkinek, hogy hívó szóra sem várva jöttek, és bebizonyították: a mi városunk lakói sem maradnak el a többi települések nagyjai mögött!

Köszönöm, hogy megismertette velünk annak az időszaknak eseményeit, amelyik minden bizonnyal bevonul majd Törökszentmiklós történelmébe!

/Hajnal Jné/

Árvízvédelmi mozaikok – 2000 tavasza

„Ha nő a veszély, nő a bátorsága" – Arany Toldija után szabadon így is fogalmazhattunk az árvízi veszedelem idején: ha nő a veszély, nő az összefogás is. Ezt a hangulatot érhettük tetten, amikor a balai gáton és Szolnok Kertvárosi részén jártunk, vagy éppen a középiskolai tanulók mozgósításánál. Ez köszönt vissza azon a búcsúesten is, amely a Gimnázium Kollégiumának ebédlőjében május 5-ém este zajlott. Itt köszönt el – Bakk Zoltán polgármester jelenlétében – a várostól az az 57 fős, Kerti Andor vezette védelmi osztag, akik a Felsőtiszavidéki Vízügyi Igazgatóságtól érkeztek, s három hetet töltöttek a környék gátjain. Ha rövid időre is – mert még volt tennivalójuk – eljöttek erre a számvetésre azok a megyei „vizesek" szakemberek is, akik a védekezés frontemberei voltak: így dr. Nagy István, a KÖTIVIZIG igazgatója, védelemvezető, Varga László főmérnök, védelemvezető-helyettes, Németh Miklós védelmi osztályvezető, Németh János és Tóth Tamás szakasz-védelemvezetők. Valamennyien azonos véleményen voltak: együttműködéssel, összefogással és természetesen anyagi és technikai háttérrel sikerült a Tiszát (és mellék folyóit) mederben tartani.

Április 17. (hétfő) 8 óra. Távmondat érkezik a Gimnáziumba, hogy délután 5 órára a Kollégiumban 68, Felsőtiszavidékről érkező vízügyest kell elszállásolni, bizonytalan ideig. Hamarosan megérkezik a KÖTIVIZIG szakembere is, aki gyors szemlét tart a leendő szálláshelyen, majd délben a FETIVIZIG (Felsőtiszavidéki Vízügyi Igazgatóság) parancsnoksága. Délután 3-ra az épület kiürül, s a jelzett időben érkezik a védelmi osztaguk is: fáradtnak látszanak, a hosszú utazástól – mondják ők, jóllehet két hetet már „élesben" voltak a Felső-Tiszánál. Túlontúl nem beszédesek, ahogy ezt tudni a szabolcsiakról, beregiekről és a szatmáriakról.

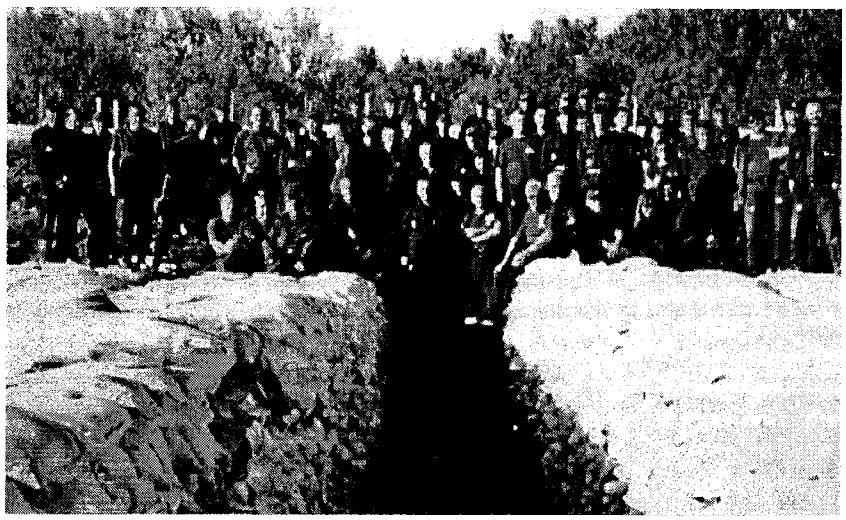

A FETIVIZIG Védelmi Osztaga Szolnok Kertvárosában

Április 18. (kedd). Szemle a balai Tiszánál: miután az ottani erővel kezelhető a folyó, érkezik a parancs. Irány Szolnok, Kertváros, ahol egy veszélyes átfolyást kell „megfogni".

Április 20. (csütörtök) 17 óra. Megtekintjük a balai Tisza-szakaszt. Fáradt, elcsigázott kis szakasszal találkozunk, akik ellenőrzik a töltések állapotát. Itt találjuk **Tóth Tamás szakasz-védelemvezetőt**. Őt is borostásan, kialvatlanszemekkel. Nem csoda, napi 2-3 órás alvás jutott a felelősség sűrűjében: „övé" az Alsóréti-szivattyúteleptől Cibakházáig terjedő 61 km-es szakasz. A város szülötte. Az egykori bercsényis „civilben" okleveles geológus és van egy műszaki hidrogeológus szakmérnöki diplomája is. A KÖTIVIZIG vízgazdálkodási osztályán dolgozik. Ezt a 15-18 km-es felső őrjárást – ahogy ők mondják – no, meg a szűkebb balai 7 km-est szakértelmén túl a szíve mélyén is védte és védelmeztette, mert szülőföldje. Azt mondja, hogy nyugodtan le lehet írni, itt a magassággal nem lesz baj! Azt is elmondta, hogy Törökszentmiklós közvetlen katasztrófa veszélyben nem volt, veszélyben volt, s nagyon oda kellett figyelni. Volt ember, technika, anyag, egyedül a szállítás volt a gond: a gát koronájáig érő víz nem tette lehetővé az azon történő közlekedést, így tolólapokkal utat kellett építeni és csúszólapokkal szállították az anyagot.

Rávai László védelemvezető-helyettes tekintete már nyugodt: talán a veszély java elmúlt. Április 12-én 22 órától szolgálatban van, ettől kezdve lépett életbe a legmagasabbfokú készültség. Legfontosabb feladat volt a balai szakaszon a töltések magasítása, 20-70 cm-rel. Két műszakban, 150-180 fő vízügyes, szerződéses és önkéntes dolgozott a közel hét kilométeres szakaszon, 40-50 járművel, erőgéppel. A Pityókánál 18-án 18 órakor tetőzött a Tisza, 10 m 94 cm-rel: 24 órán keresztül nem változott, majd egy nap alatt 3 cm-t apadt. Elmondta, hogy irányítása alatt dolgoztak más régiók „vizesei" is, így győriek, pécsiek, szombathelyiek és székesfehérváriak: mondhatni, kifogástalan összhangban. Ő is azt mondta, hogy a 11km-es szakaszán – az Alsóréti-szivattyúteleptől a Tiszapüspöki-komplejáróig – biztos nem lesz gond, dacára, hogy igen-igen kényes védelmi vonal volt.

Április 22. (szombat) 19 óra. A Gimnázium vezetésének ötlete alapján nyolc kolleganő meglepetésként a Kollégium emeleti ebédlőjében maguk készítette süteményekkel, tortával, húsvéti finomságokkal kínálták az ünnepeket itt töltő felsőtiszaiakat. Persze üdítővel is. Több lett, mint meglepetés: nagyon jól esett nekik, nem pusztán az ízek miatt. Főleg lelkileg. Ezt mondták, többen.

Április 22. (szombat) 20 óra. Még tart az ünnepi, svédasztalos beszélgetés, amikor csörög Kerti Andor védelemvezető telefonja: egy tucat emberrel azonnal ki kell vonulni Tiszasülyre. Veszélyes árvízi jelenség alakult ki, amely azonnali beavatkozást igényel.

Április 27. (csütörtök) 10 óra. Most a Szolnok Kertvárosi szakaszt tekintjük meg. **Kísérőnk Galyas István a FETIVIZIG védelemvezető-helyettese.** Megmutatja a 4-es út beszakadás utáni, helyreállított részét: igen veszélyes volt, de a pestiek, a helyiek és a saját emberei segítségével elhárult a tragédia. Közben két szádfalverő-gép szüntelen dolgozik, 14 m-es lemezeket szúrva a töltés oldalába, hermetikusan lezárva a víz útját.

Május 5. (péntek) 18 óra. Reggel érkezik a hír, hogy a térségben a közvetlen veszélyhelyzet elmúlt, az ország különböző részéből érkezett szakembereket ki lehet vonni a területről. Most már jöhet az ünnepi vacsora és le is lehet öblíteni egy kis sörrel, vagy éppen

borral. Mert eddig ez tilos volt, készültségben voltak. Az ÁFÉSZ Konyha asszonyainak finom főztje-sültje előtt **Kerti Andor védelemvezető** értékelte azt a három hetet, amit a térségben töltöttek, meg azt az 52 napot is, amióta gáton vannak. Kezdték a nehézfémszennyezés okozta károk csökkentésével, a debreceni Vízügyi Igazgatóságnál, folytatták Tiszabercelen, szádfalveréssel, majd 16-án kapták a parancsot, hogy „irány Törökszentmiklós", miután nem ismerték a környéket, némi bizonytalansággal és várakozással érkeztek: néhány nap után mindenki meggyőződött arról, hogy remek az asszonyok főztje, s érzik a kollégium, az iskola és az Önkormányzat gondoskodását. Ezért hálásak és köszönettel tartoznak. Hangsúlyozta, hogy itt helyben, de kinn a „tűzvonalban", Kőtelken, Szolnokon, Tiszasülyön, Tószegen, Nagyréven lépten-nyomon a harmonikus együttműködést érzékelték a szakemberek, a honvédség, a helyi lakosok és az önkormányzatok részéről. Ez a titka a sikernek, és az emberi hit, hogy ezt meg lehet csinálni. Örömmel töltötte el, hogy otthonról 32 napja indultak el és balesetmentesen vészelték át ezt az időszakot.

Dr. Nagy István igazgató, megyei védelemvezető elmondta, hogy volt nap, amikor 1 millió homokzsákot építettek be. Tavaly összesen „csak" 2 milliót használtak fel! Az összefogást példátlannak nevezte, Bakk Zoltán polgármester pedig kitűnő és megbízható, azonnal cselekvő partnernek. **Bakk Zoltán polgármester** megköszönte a felsőtiszai „vendégek" munkáját az Önkormányzat és a város polgárainak nevében. Siker volt az elmúlt időszak, remélve, hogy ezután is az következik.

Mostmár felszabadultan koccintott az ebédlőt megtöltő fáradt, de derűs hangulatú vizes-osztály, parancsnok, beosztott egyaránt. Mi még nem koccinthattunk, csak jelképesen, mert a vészhelyzet még tart – mondta dr. Nagy István, ami a nyírségieket láthatóan zavarta, de megértették.

A finom vacsora előtt Kerti Andor ajándékot nyújtott át a polgármesternek, az iskola és kollégium vezetőjének és annak a hat pedagógus-hölgynek, akik azt a szép húsvéti előzetest megrendezték, amely oly kedves és megindító volt valamennyiőjük számára.

Május 6. (szombat) 8 óra. A FETIVIZIG árvízvédelmi osztálya katonásan szervezett rendben elhagyták a várost. Előtte ismételten elköszöntek tőlünk. Valószínű, ők is történelmet írtak a vízügy palettáján...

(H. M.)

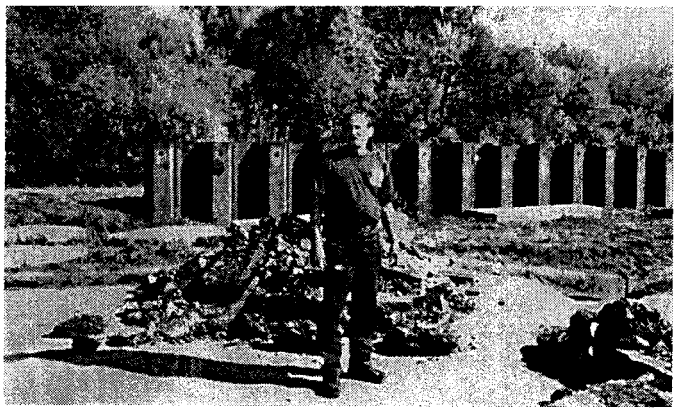

A megroggyant Kertvárosi útszakasz és Galyas István védelemvezető-helyettes

Tóth Tamás szakasz-védelemvezető (jobbról) és helyettese, Rávai László Bakk Zoltán polgármester társaságában

LAKOSSÁGI
APRÓ-
hirdetés

HÁROM SZOBA ÖSSZKOMFORTOS, GÁZFŰTÉSES, TELEFONOS, BELVÍZMENTES CSALÁDI HÁZ ELADÓ.

HELYE: TÖRÖKSZENTMIKLÓS, ARANY J. ÚT

ÉRDEKLŐDNI LEHET:
☎392 - 097

ÁFÉSZ SZOLGÁLTATÁSOK

KÖZÜLETI ÉS A LAKOSSÁG RÉSZÉRE

A Törökszentmiklós és Vidéke ÁFÉSZ ipari részlegei az alábbi szakmai tevékenységet ajánlja:

Vállalunk:
- építőipari kivitelezéseket
- sírkő, síremlék készítési munkákat
- épület-műköves megrendeléseket
- víz-, gáz-, központi fűtés szereléseket
- általános lakatos szakipari munkát
- asztalos munkákat
- festést, mázolást, tapétázást
- üvegezést

Műszaki részlegeink vállalják:
- villamos motorok, hegesztő transzformátorok tekercselését és azok felújító karbantartását
- tűzoltó készülékek kis- és nagyjavítását, ellenőrzéseit, különféle tűzcsapok ellenőrzését és szerelését

ÉRDEKLŐDÉS ÉS MEGRENDELÉSEK FELVÉTELE:
ÁFÉSZ Törökszentmiklós, Kossuth L. út 139.

Ipari osztály: (56) 390-505 Tűzoltó részleg: (56) 390-826
Kivitelező részleg: (56) 390-335 Tekercselő részleg: (56) 390-827

Millenniumi aranylakodalom nyolc párral

Április 29-én 15 órára díszes meghívó invitált Sülye Károlyné igazgatónak, az esemény főrendezőjének aláírásával a Művelődési Központ pódiumtermében tartott aranylakodalomra. Bakos Imre – Csatos Mária, Balpataki Gábor – Balogh Julianna, Donkó Pál – Vígh Julianna, Holló Gábor – Hudu Ilona, Kovács Mihály- Dögei Erzsébet, Nádas József – Boda Piroska, Páll Endre – Bakóczi Ilona, Varga Lőrinc – Nagy Erzsébet ünnepelték 50. házassági évfordulójukat. A megindítóan szép ünnepséget mintegy 250 rokon, ismerős, meghívott kísérte figyelemmel.

A párokat és a vendégeket a Sáfrány Népzenei Együttes fogadta az aulában, majd a Népdalkör és a Nyugdíjas Klub tagjainak sorfala között és kíséretében, a Nászinduló hangjai alatt az ünnepeltek elfoglalták helyüket a színpadon.

A jubileumi esemény háziasszonya, **Bálintné Dorkó Ilona anyakönyvvezető** köszöntötte az ünnepélyes fogadalomtételen megjelent házaspárokat, rokonokat, ismerősöket, valamint dr. Tóta Áronnét, a J-N-Sz. Megyei Közigazgatási Hivatal vezetőjét, Bakk Zoltán polgármestert, dr. Varga Imre jegyzőt, Sülye Károlyné igazgatót, dr. Laczkó Béla prépostot és a képviselő-testület tagjait. A megpróbáltatásokat leküzdeni – legyen az éppen a mostani ár- és belvíz – szüksége van az embernek arra, hogy az apró eseményeket is észrevegye, tudjon neki örülni, fel tudjon töltődni. A mostani is ilyen, ahol az 50 év házastársi hűségét, szeretetét, kitartását köszöntjük és örülünk neki, a családtagokkal, rokonokkal együtt – mondotta a Polgármesteri Hivatal anyakönyvvezető asszonya.

Sülye Klára az alkalomhoz illő, tisztaforrású széki dalokkal és bájosan csengő hangjával hatotta meg az ünneplőket.

Bakk Zoltán polgármester, a rendezvény védnöke páronként köszöntötte – a jelenlévők tapsától kísérve – a jubilálókat, majd a párok egymás kezét megfogva, felállva megerősítették frigyüket: „Ünnepélyesen kijelentjük, hogy az 50 évvel ezelőtt Törökszentmiklóson kötött házasságunkat az Emlékkönyv aláírásával megerősítjük." – hangzott a fogadalom szövege.

Dr. Tóta Áronné, a millenniumi rendezvény fővédnöke köszöntőjében többek között azt mondta, hogy a házasságukat most megerősítők egy hatalmas nagy könyvet írtak, amely most ötven éves: a háború, az 50-es évek, a szegénység megpróbáltatásaiban a hitük és szeretetük adhatott erőt. A szeretet, amelynek a világon a legnagyobb a kötő- és teherbíró-képessége. Pázmány Pétert idézte, aki azt mondta, hogy „a nemes, szép élethez nem kellenek nagy cselekedetek, csupán tiszta szív és soksok szeretet." A gyerekek, unokák, dédunokák figyelmébe Sütő András szavait ajánlotta, imigyen: „Rendben felnövünk és eladósodunk. Törleszteni kell mindent, amit másoktól, felnevelő szüleinktől, embertársainktól szívjóságban, lélekmelegítőként kaptunk a hosszú vándorúton."

A **J-N-Sz Megyei Karnagyok Kórusa, Varga Katalin karnagy vezetésével** egy „csokrot" nyújtottak át az 50 éve házasságot kötőknek és természetesen a „közönségnek" is: repertoárjuk ugyan zömmel klasszikus volt, amely nem feltétlenül állhatott közel a korban haladottabb házaspárokhoz, de a válogatott darabok hanganyaga, tiszta előadása, ünnepélyessége odaszegezte az itt-ott megfáradt tekinteteket, s meghatódottságot fedezhettünk fel az arcokon. Ez is nekik és értük szólt.

Nem maradhatott el a pezsgős koccintás sem, majd a polgármesteri ajándék következett, amely egy-egy hatalmas kosárban öltött testet: közben Sülye Károlyné egy-egy díszoklevelet nyújtott át a házaspároknak.

Ezt követően a lakodalmi menet zenei kísérettel végigvonult a Kossuth úton a **Szentháromság Római Katolikus Főtemplomig, ahol megtörtént a házasságkötések megáldása** is.

Nem sokkal öt után érkeztek meg a vendégek a Székács Elemér Mezőgazdasági Szakközépiskola ebédlőjébe, ahol a Béke Mezőgazdasági Szövetkezet Népdalköre köszöntötte őket, majd a lakodalmas csigatésztás tyúkhúsleves és sertéspörkölt elfogyasztása előtt Bakk Zoltán polgármester mondott pohárköszöntőt. A hajnali háromig tartó, vidám jubilálás ceremóniamestere, **vőfélye Wolf Ferenc** volt, a mulatni és táncolni vágyók igényét pedig **Molnár József és zenekara** elégítette ki. A 200 fős lagzi tortáit az ÁFÉSZ, az éjfél előtti sülteket és hozzávalóit a Hajdú Bét. Rt. ajándékozta az ünneplőknek, a menük elkészítésében és a büfében pedig a Székács-konyha asszonyai szorgoskodtak.

(H. M.)

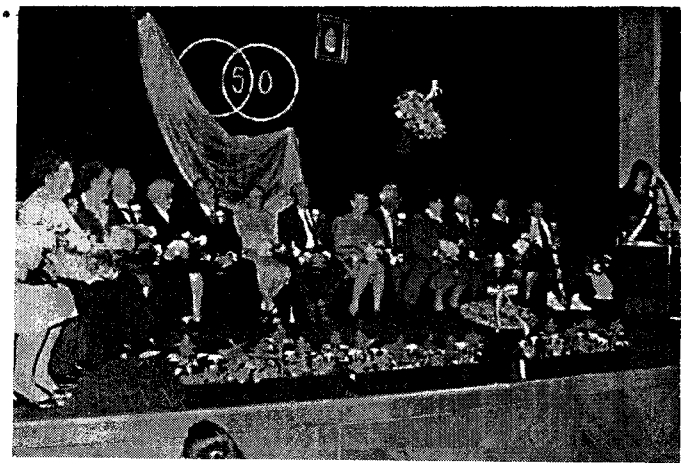

Rendőrségi hírek

Április 4-én éjszaka az egyik Kossuth úti ház udvarán álló tehergépkocsiról ismeretlen tettesek ellopták a ponyvát. (A ponyva 6x3 méter, kék színű.) A tulajdonost ért kár 50 ezer forint.

§

Április 9-én délben Fegyverneken súlyos közlekedési baleset történt a Felszabadulás úton: a Magyar vendéglő felől kikanyarodó román rendszámú autóbusz vezetője nem adta meg az elsőbbséget a védett útvonalon haladó helyi kerékpáros férfinak, akit elütött. A vétlen kerékpáros nyolc napon túl gyógyuló súlyos, életveszélyes sérülést szenvedett.

§

A hónap derekán éjjel a helyi Vasas söröző be törtek be ismeretlenek, ahonnan a játékgépből és a pénztárból 36 ezer forintot vittek el.

§

Sajnos az árvízi veszedelemben a területünkön is előfordult, hogy a védekezéshez szükséges zsákokat ellopták. Meghökkentő a cselekmény és a mögötte lévő emberi gondolkodás: míg sokan önzetlenül segítettek a veszély elhárításában, mások ebből hasznot akartak húzni. Szerencsére kevesen. Április 15-én az egyik védelemvezető jelentette, hogy a nagykörűi kompnál a gátőr 2000 zsákot szedett össze a munkásoktól: minden bizonnyal el akarták azokat tulajdonítani. Ugyanezen a napon Tiszaroffon hat személyt értek tetten, akik összesen 108 védekezéshez használt zsákot loptak el.

§

Április 15-én délután egy német rendszámú személygépkocsi vezetője Törökszentmiklós határában előzési szándékkal áttért a menetirány szerinti bal oldalra, ahol összeütközött egy szolnoki lakos vezette motorkerékpárral. A motorkerékpár hölgyutasa nyolc napon túl gyógyuló sérülést szenvedett.

§

Április 18-án észlelte egy szolnoki tulajdonos, hogy hétvégi házát feltörték és onnan bútorokat, ruhaneműket, konyhai felszereléseket, gáztűzhelyet, kéziszerszámokat és kemping-eszközöket vittek el. Az un. Tiszapüspöki-Sárnyakban lévő ház tulajdonosát 430 ezer forint kár érte.

§

Április 26-án az egyik Széchenyi úti házba törtek be, ahonnan egy Pentium számítógépet és egy nyomtatót vittek el, 190 ezer forint értékben.

§

Április 27-én az esti órákban a város belterületén egy motorkerékpáros nem hagyott kellő követési távolságot, s az előtte haladó, majd lefordulni szándékozó személygépkocsinak ütközött. A motoros 8 napon belül gyógyuló sérüléseket szenvedett, a két járműben pedig 170 ezer forint kár keletkezett.

§

Ugyanezen a napon, Kengyel külterületén egy törökszentmiklósi lakos vezette utánfutós személygépkocsi az előtte haladó gépjárművet előzte, miközben későn vette észre a szemből érkező segéd-motorkerékpárost, akinek nekiütközött. Az ütközés következtében a motorkerékpárt vezető tiszatenyői férfi nyolc napon túl gyógyuló sérülést szenvedett. A járművekben 230 ezer forint kár keletkezett.

§

A hónap utolsó napjaiban a Református temető előtt parkírozó személygépkocsit nyitották ki ismeretlen tettesek, amelyből az irattáskát vitték el, benne a tulajdonos személyi igazolványával, vezetői engedélyével és TB- és adókártyájával, továbbá gyermeke különféle irataival. Mindez az alatt az idő alatt történt, míg a tulajdonos a temetőben tartózkodott.

§

Nyolc napon túl gyógyuló sérülést szenvedett az a kuncsorbai lakos, aki a tolató tartálykocsi szippantócsövét akarta csatlakoztatni a szerelvényre, s a rosszul tolató mezőgazdasági vontató vezetője az épület bejárati ajtajához nyomta. Az üzemi baleset a Praktika Kft. telephelyén történt, május 4-én a kora délutáni órákban.

§

Két pénznyerő automata, egy játékgép és a pénztár volt a „célpontja" azoknak a betörőknek, akik május 1-je előtti éjszaka az örményesi Ibolya presszóba betörtek, miután a lakatot lefeszítették a bejárati ajtóról.

§

Helyi lakos jelentette a rendőrkapitányságon, hogy május 1-re virradó éjjel a Határ úton valamit égettek: a szemle kiderítette, hogy egy törökszentmiklósi lakos Trabant gépkocsiját gyújtották fel ismeretlen elkövetők. A Trabant tulajdonosa elmondta, hogy járműve a lakása előtt, az utcán parkírozott, amelyet feltehetően 30-án éjszaka elloptak. Az ügyben a vizsgálat folytatódik.

(A híreket a rendőrségtől kaptuk.)

(H. M.)

„... mosolyát gyermeke élteti, mint fát a lombja..."

Anyák Napja a gimnázium tornatermében

Május 6-án városi szintű ***„Anyák napja" ünnepség*** helyszíne volt a gimnázium tornaterme. A szervező, **Borsosné Magdika (Detti Virágszalon)** elsősorban azokat a művészeti csoportokat hívta meg erre a szép eseményre, akik már sikerrel mutatkoztak be városunkban más jótékonysági rendezvényeken, voltak azonban „debütálók" is, azaz új arcok, új műsorszámokkal.

Műsorvezetőként a **Rádió Törökszentmiklós** méltán népszerű munkatársait – akiket eddig csak a hangjukról ismertünk -, **Polgár Anitát** és **Búzás Lajost** láthattuk, a hangtechnikai felvételeket a **Fortuna 2000** zenekar (**Violinkulcs Kulturális Bt.**) bocsátotta rendelkezésre.

A nézőtér már megtelt édesanyákkal, nagymamákkal, családtagokkal és érdeklődőkkel, mikor **Bakk Zoltán** polgármester úr kedves és szívhez szóló köszöntőjét elmondta. Bizony, könnyeket csalt az édesanyák szemébe, ahogyan áldozatos munkájukról, helytállásukról beszélt!

A műsor közreműködői mindent megtettek azért, hogy az ***Anyák Napját*** emlékezetessé tegyék. Csak felsorolni lehet a fellépő csoportokat, hiszen a három és félórás programban száznál is több óvodás, iskolás és felnőtt vett részt. A **Kossuth** és az **Arany J.** úti óvoda, a **Bethlen** és a **Petőfi** iskola műsorszámai, a **Zsanett Modell és Táncstúdió** (vezetője **Nagy Bana Zsanett**) hét(!) tánccsoportja mellett gyönyörködhetett a szép számú közönség **Karakas Zsuzsanna** szólótáncában, a **Kovács család** bűvészmutatványaiban, az **Őz Tibor** vezette **Fortuna 2000** zenekar alkalomhoz illő, hangulatos muzsikájában. Szólóénekesük, **Kiss Orsolya** érzelmesen bemutatott dalai is méltán arattak nagy tetszést. Az ígért meglepetés sem maradt el: **Soós Kálmán** iskolaigazgató hatásos verssel köszöntötte az ünnepelteket.

A zárókép, a finálé előtt a műsorvezetők a szervezők áldozatos munkáját megköszönték, s a közönség vastapsa bizonyította, érdemes volt időt, energiát fordítani a városi ***Anyák Napja*** megrendezésére.

Méltó ünnep volt, **köszönet** érte a **Bercsényi Miklós Gimnáziumnak**, mely helyet adott a megrendezéshez, **valamennyi szereplőnek, felkészítő tanárnak** és a szervezőnek, **Borsosné Magdikának**!

/f@zek@s/

Törökszentmiklósi nyelvemlék II

Az újság előző számában ismertetésre került Mohács előttről a megye első, összefüggő szövegű nyelvemléke, Halibori Dudás Bertalan, balaszentmiklósi kat. pap munkája. Most e számunkban a közölt nyelvemlék mai olvasatát és a másik szöveget, a Magnificat-ot közöljük. Szükségesnek véljük, hiszen így lesz teljes a kép. Ugyanakkor az esetleges gondokat okozó korabeli helyesírás egy-egy ma már elavulttá vált írása is értelmezhetőbbé válik.

Íme a közölt Benedictus mai olvasata:

„Dicséretes Úr az Irzaelnek Istene, mert meglátogatta és váltságot szerze az ő népinek és az mi megmaratójának szavát emeli fel az ő gyermekeinek, Dávidnak házában; miképpen szólt az ő szent prófétáinak szájaknak általa, kik az világnak kezdetitől fogva voltanak, hogy jövendőre megszabadulnánk az mi ellenségeinktől és mindeneknek kezéből, kik minket gyűlölnek. Hogy irgalmasságot tenne az mi atyáinkval és megemlékeznek az ő szent testamentumárul, és hogy be teljesitené esküjét mellyel megesküdt vala Ábrahámnak, az mi Atyánknak. És megadná minekünk, hogy az mi ellenségeink kezéből kiszabadultatván filelem nélkül szolgálnának űneki szentéletvel és igazsággval ő előtte az mi életünknek minden napjában. És te gyermek, jövendőre az felséges Istennek prófétájának hivattatol, mert az Úr Isten személyének előtte elől mégy, hogy az utait megkészijjed, és hogy az népinek üdvösséginek tanulságát adjad az ő bűnüknek bocsánatában. Az mi Istenünknek könyörületes szívének jussanak általa, mellyel minket meglátogata az feltámadott nap az magasságból, hogy világosságot adna azoknak, az kik sötétségben és halálnak árnyikában ülnek vala, hogy az mi lábainkat békességnek útjára igazítná."

(Lukács 1. 68-79 szövegének fordítása.) (Benedica = áldás, jó szólás.) Másik fordítása a Magnificat – az olvasó türelmének figyelembevétele miatt – csak mai olvasatban kerül közlésre:

„Fel magasztalja az én iió lelkem az Úr Istent és örvendez az én okos lelkem az én Idvezitő Istenemben. Mert az ő szolgáló leányának alázatos voltára tekintve és íme ennek utána bódognak fognak mondani engemet minden nemzetségek. Mert nagyságos dolgot tűn én velem az Hatalmas, kinek az ő neve szent. És az ő irgalmassága nemzetségrűl nemzetségre vagyon azokon az kik ötűlle filnek. Erőt tűn az ő karjának általa, ide s tova elszaggatta a kevélyeket az ő szívüknek gondolattárul, le hánya hatalmasokat székekből és fel magasztalá alá valókat, éhezőket be tölte jókkal és gazdagokat üresen bocsátá el... gazdája vivé Izraelt, az ő gyermekit, hogy megemléziknek irgalmasságárul, miképpen szólt az mi atyánknak Ábrahámnak, az ő magzatjának mind örökkön."

(Magnifica = magasztalás)

Halbori Dudás Bertalan, a hajdani balaszentmiklósi plébános elődje a nagyműveltségű Ipolyi Arnoldnak és Balázsy Ferencnek. Egyházi, széleskörű világi műveltségét a már említett Krakkói egyetemen csiszolta a hazai alapozás után. Mohács előtt a hozzá hasonlók sokasága csinálta, gazdagította korabeli kultúránkat. Ennek a fejlődésnek törte meg ívét a török győzelem. Ők igencsak keveset hoztak, annál többet romboltak. Itt,(Török)Balaszentmiklóson is stagnált az élet, s mire kiűzték őket az országból, maga az emberi lét is megszűnt s csak újra és újrakezdve sikerült elindítani 1720 után.

A katolikus vallás is háttérbe szorult településünkön, a reformáció lett a helyi hit és kultúra hordozója. Az újra megerősödő katolikus közösség csak a XIX. század elejére kezdte régi helyét visszafoglalni, de már megosztva a reformáció lelkészeivel s híveivel.

(Sz. A.)

NYILT NAP

a CLAAS Hungária Kft. Gyárában (Törökszentmiklós, Dózsa Gy. út 17.) 2000. május 27-én, 10-17 óráig

10^{00} **Megnyitó**

10^{30}-13^{00} **A gyár megtekintése**
- **üzemi körséta**
- **Claas videofilm-vetítés**

10^{00}-17^{00} **Egésznapos program**
- **mezőgazdasági gépek kiállítása** „Tegnap és ma"
- **Légvár, pónilovaglás, elektromos játékautó és gyermek játszóház** (NCSE rendezésében)
- **Sörsátor** hideg-meleg ételek, italok

12^{00}-14^{00} **Ebéd** „Jó ebédhez szól a nóta" közreműködik: Balogh Károly és zenekara

13^{00}-17^{00} **Kulturális műsorok a színpadon**
- **Olajbányász fúvósegyüttes műsora**
- **Zsanett Modell és Táncstúdió pom-pom műsora**
- **Karcagi Zeneiskola ütősegyüttese**
- **Miklós Néptáncegyüttes műsora**
- **Olajbányász fúvósegyüttes műsora**
- **Czikora Éva slágereket énekel**
- **Dalma Dance Club műsora**
- **Olajbányász fúvósegyüttes műsora**

Közben
16^{00} **Nyereményesső eredményhirdetése**
13^{00}-17^{00} **a színpadi műsorokkal párhuzamosan**
- **Arcfestés** Marinova Petja testfestő
- **Népijáték bemutató, játékos, ügyességi versenyek családok részvételével.** az Abádszalóki Népijáték csoport közreműködésével.
- **Szalma, csuhéfonás** Országos Szalmafonók Baráti Köre
- **Kézműves bemutató és foglalkozás** Apáról-fiúra Alapítvány közreműködésével.

Szeretettel vár mindenkit, jó szórakozást és kellemes kikapcsolódást kíván

a gyár vezetése

„... EHHEZ MEGSZÁLLOTSÁG KELL, NAGY-NAGY SZERETET"

Beszélgetés HAJNAL ANDRÁSNÉ hímzőasszonnyal, szakkörvezetővel

Idestova negyedszázada ismerjük egymást. S bár én akkor már komolyabban érdeklődtem a néprajz, s ezen belül a népművészet iránt, Magdika volt, aki kézzelfogható közelségbe hozta számomra a hímzések ezerarcú, csodálatos világát.

Általa kerültem először személyesen kapcsolatba egy olyan emberrel, aki rengeteg hímzésmotívummal, mintával rendelkezik, igény szerint előnyomást készít, s önképzés során megszerzett tudását szívesen megosztja bárkivel, tanácsokat ad a hozzá forduló kézimunkázóknak.

Már akkor elkápráztatott lelkesedésével, mérhetetlen szorgalmával, hiszen egymás után kerültek ki keze alól az aprólékos, nagy odafigyelést igénylő kézimunkák, népviseletbe öltöztetett babák, vagy az egy időben oly divatos, festett motívumokkal díszített használati tárgyak, hímes tojások. Mert a népi díszítőművészet többféle technikáját is kipróbálta Hajnal Andrásné eddigi élete során, de a nagy szerelem mégis csak a hímzés maradt.

Hajnal Andrásné babái körében

ntagyű tem ny t egy bizonyos Guller nénitől vásárolt megsárgult, sokat használt öreg kollekcióval alapozta meg, amelyet nagy gonddal felújított, megmentett és azóta természetesen tovább is gyarapított. Mert bármerre is járt, ha számára új és neki tetsző mintára bukkant, nem volt rest azonnal papírra vetni, s otthon drukkolásra, vagyis előnyomásra alkalmassá tenni. Ma már ez a gyűjtemény kb. 1000 db párna-, futó- és terítőmintát, sordíszt, sarokdíszt és egyéb motívumot tartalmaz; számtalan darabot persze textilre öltögetve el is készített ez a fáradhatatlan asszony.

— *De menjünk vissza a kezdetekhez. Bizonyára volt valaki a családban, aki megtanította Magdikát a tűvel, cérnával való bánásra, aki először mutatta meg az öltéseket.*

— Igen, volt egy idős nagymamánk, aki uraságoknál vasalóasszonyként dolgozott. Abban az időben még a zsebkendőket is hímezték, s én ilyen kisebb darabokon tanultam a hímzés csínját-bínját. Nagyanyám ibolyát, nefelejcset rajzolt elő, a ruhaanyag szélét, a cakkot pedig pénzérme segítségével formálta ki. (Akkoriban még nem volt elterjedve az előnyomás.) hát nekem addig kellett öltögetnem, kifejtenem a varrást, majd újrahímezni az anyagot, amíg nagyanyám jóvá nem hagyta.

Én türelmes voltam, s én is a szépre vágytam, ezért aztán böködtem az anyagot szorgalmasan. Így ivódott belém már gyermekkoromban a varrás, a hímzés kedvessége, szeretete. Persze ehhez hozzájárult az is, hogy a Jóisten megáldott ilyen kézügyességgel, hogy oda fordítom a tűt, ahová csak akarom.

— *Én azt hiszem, sokan megtanulják, megismerik a varrás, a hímzés alapelemeit, de hogy hosszú órákat töltsenek szemet rontva, hátat fájdítva a különböző nehézségi fokú öltésekkel, ehhez már több kell, mint egyszerű szorgalom vagy kitartás.*

— Valóban, megszállottság kell hozzá, nagy-nagy szeretet. S azt hiszem, ha az embernek öröme vagy bánata van, azt is beleöltögeti egy-egy munkába. Ha egyedül érzi magát, s elkezd hímezni, szinte elfelejti a társtalanságot, örömét leli a szebbnél szebb motívumok kiteljesedésében, s gyönyörűséget okoznak az elkészült alkotások.

— *Magdika ahhoz a generációhoz tartozik, akiknek illett ún. stafirungot készíteni.*

— Igen. Hat hímzett nagypárnája, két kispárnája, monogramos szalvéták – igencsak minden falusi lánynak volt. Én Bartában nőttem fel. A háború utáni években ugyan nehezen lehetett fonalat kapni, színben is elég szegényes választékkal kellett beérnünk, de egy vagy két szín (általában a piros és a kék) használatával készültek a kézimunkák, amikkel díszítettük a konyhát, a lakást. Ez az időszak nem kedvezett a hímzésnek, s félő volt, hogy a népi díszítőművészet ezen ága teljesen háttérbe szorul, feledésbe merül.

Én azonban nem hagytam abba. Időről időre felkerestem Guller nénit, s drukkoltattam vele egy-egy párna vagy futómintát. Tulajdonképpen ő beszélt rá a kevésbé ismert, de szép régi mintákra, tőle sajátítottam el a nehezebb öltéstechnikákat, mint pl. a kalotaszegi nagyírásost vagy a mezőségit.

A 70-es évek elején aztán átvettem tőle az ő régi mintalapjait.

Emellett persze nagyon sokat kellett tanulnom. Vásároltam, bújtam a szakirodalmat, tanulmányoztam az alapanyagokat a különböző fonalakat, ismerkedtem újabb öltésfajtákkal.

Bevallom, az első kiállításra jelentkezés mégis csalódást okozott. Amikor Mezőtúron megláttam a sok gyönyörű kézimunkát, rádöbbentem, hogy még sokat kell fejlődnöm. Szerencsére azonban itt megismerkedtem a megye a or ta n egnagyo szaktekintélyével, a Jászberényi Tanítóképzőben oktató Fehér Máriával, tőle kaptam biztatást a továbblépésre. Az ő javaslatára kezdtem el egy kétéves tanfolyamot Szolnokon, ahol népi díszítőművészeti szak-körvezetői képesítést szereztem, miközben rengeteg elméleti és gyakorlati ismerettel gazdagodtam.

Elsősorban persze saját tud'so ot s ere tem vol a gyarapítani, tökéletesíteni, de mindig szívesen megosztottam tapasztalataimat az érdeklődőkkel, örömet okozott, ha segíthettem. Később én magam is igyekeztem hatni a hímzést kedvelő asszonyokra, ösztönözni az eredetiségre, a már bennük élő vonzalmat újabb tájegységek felfedezésére irányítani.

— *Magdika mindig csak saját kedvtelésére* „dolgozott"?

— Egy rövid ideig vállalkozásszerűen foglalkoztam mintaelőnyomással, s a hozzám fordulókban mindig tiszteltem az elszántságot, a hagyományok életben tartásának vágyát, a szép minták iránti szeretetet, de sajnos egyre kevesebben kértek előnyomást.

Aztán – nagy örömömre – 1985 őszén megalakult a szakkörünk, s engem kértek fel vezetőnek.

— Én úgy gondolom, a mai világban mindenképpen tiszteletre és megbecsülésre méltó, hogy már 15 éve együtt van ez a 15-18 asszony, hiszen valljuk be, nem túl népszerű manapság ez a hobbi, és sajnos a fiatalok körében még kevésbé vonzó ez a népművészeti ág.

— Bár nem volt zökkenőmentes ez a 15 esztendő, tagadhatatlanul voltak benne kissé nehezebb időszakok is, de az együttlét öröme mellett szép sikereket is hozott, s a kirándulások, egyéb közös alkalmak révén szoros barátságok szövődtek, jó az összetartás, igazi közösség a miénk. Az asszonyok nagyon komolyan veszik az itt folyó munkát, rendkívül érdeklődőek, nyitottak, de persze tiszteletben is tartjuk egymás szokásait, ízlésvilágát, mert csak így lehet együtt dolgozni. Ezek az asszonyok többségében nyugdíjas korúak, sőt két nyolcvan év felett járó máig is aktív hímzővel is dicsekedhetünk.

— A hímzések mellett megemlíteném a babákat is, amelyekkel úgy tudom csak Magdika foglalkozik.

— Igen. Én öltöztettem fel a márciusi kiállításunkra a 13 babát, hogy a fiatalabb korosztálynak is kedvezzünk, hogy bemutassuk a tájegységek népviseletét. Ezek közül néhány baba már korábban is szerepelt kisebb-nagyobb bemutatón, kiállításon, pl. óvodákban is.

— Van-e remény az utánpótlásra, sikerül-e megszerettetni a hímzést az ifjabb nemzedékekkel?

— Ez a legnagyobb bánatom. Próbálkozunk folyamatosan, s a reményt nem adom fel. Én nem sajnálom az időt, fáradságot, s mindenhová elmegyek, ha hívnak. S ha egy-egy szép motívum megragad 2-3 gyereket, aki majd felnőtt korban elkezd hímzéssel foglalkozni, már eredményt értünk el.

Bár nem könnyű a helyzetünk, anyagilag sem olcsó ez a hobbi, de eddig még sohasem maradtunk anyag és munka nélkül. Hadd ragadjam meg az alkalmat, hogy megköszönjem Bajusz Katalin képviselőasszony szakkörünknek eddig nyújtott önzetlen segítségét, erkölcsi és anyagi támogatását.

— Magdika, otthon mikor jut idő kézimunkázásra?

— Én amióta nyugdíjas lettem úgy osztom be a napjaimat, hogy du. 5 óra körül már csak a hímzésnek éljek, s nem ritkán este 10 óra után fejezem be az öltögetést.

— Aki szívvel-lélekkel teszi a dolgát, szinte nem is érzékeli az idő múlását. Most milyen darabon dolgozik?

— A Szentháromság Római Katolikus Főtemplom fennállásának 100. évfordulójára lobogó hímzését vállalta a szakkör, mostanában ez köti le az időm nagy részét.

— Úgy tudom, már korábban is oroszlánrészt vállalt hasonló munkákban, hogy csak a Bercsényi Gimnázium 50. évfordulójára készült új címeres zászlót említsem.

— Igen hímeztünk zászlót a Református Egyház cserkészcsapata részére és az 1848-49-es forradalom és szabadságharc 150. évfordulójára is. Eddig ezek voltak legnagyobb munkáink.

Igen, azt hiszem ez így természetes. Egy egyszerű, hétköznapi, ám a maga nemében mégis különleges asszonyról szerettem volna portrét írni, aki ugyan egy-egy mondat erejéig már szerepelt az újságok kulturális híreiben, de szerénysége miatt legtöbbször inkább csak, mint az Aranyfonál Kézimunka Szakkör egy tagjáról esett szó. Pedig ő legalább háromszor tizenöt éve öltögeti a textíliát, festeget, és hímes tojásokat díszít, ötletes dísztárgyakat alkot, és határtalan türelemmel segíti a hozzá fordulókat. Életkedve, munkaszeretete példaértékű, igazi közösségi ember.

Kívánom, hogy legyen nagyon sokáig ilyen önzetlenül lelkes, mindig mosolygós, odaadó és nagy munkabírású, hogy az általa és kis közössége által készített csodaszép alkotásokban még hosszú évekig gyönyörködhessünk!

F. K. I.

Ó-kalocsai ruhát viselő baba

VÁROSI MŰVELŐDÉSI KÖZPONT TÖRÖKSZENTMIKLÓS

Kossuth Lajos út 135. Tel. /Fax/: 56-390-013

SZÍNHÁZBUSZT SZERVEZÜNK!

GYULA VÁRSZÍNHÁZ július 15-én szombat 20^{30}

Szörényi Levente – Bródy János: ISTVÁN, A KIRÁLY – rockopera
a Nemzeti Színház előadása
Rendezte: Iglódi István
Részvételi díj: 3300 Ft/fő (belépőjegy+útiköltség)

SZEGED SZABADTÉRI JÁTÉKOK augusztus 5-én szombaton

Bernstein – Sondheim: WEST SIDE STORY – musical
a Vígszínház előadása
Rendezte: Eszenyi Enikő
Részvételi díj: 4000 Ft/fő (belépőjegy+útiköltség)

Érdeklődni és jelentkezni a Városi Művelődési Központ 30-as irodájában, ill. a 390-013-as telefonon lehet.

ÜNNEPI KÖNYVHÉT 2000

Az Ipolyi Arnold Városi Könyvtár és Helytörténeti Gyűjtemény-Pro Bibliotheca Alapítvány tervezett programja:

Június 10. 17 óra
Vendégek: **Térey János** költő
Ficsku Pál író

Június 17. 17 óra
Árva Bethlen Kata c. monodráma – Bethlen Kata születésének 300. évfordulója alkalmából
Ea: **Meister Éva** színművész

„... Kicsi ördögök és rosszak, mint a tűz, De csak addig, amíg közéjük nem ülsz..."

A cím máris árulkodik! A gyermekekről van szó. Pontosabban, a BOLDOG DIÁKÉVEKÉRT ALAPITVÁNY előadásáról, amit már 1996. óta minden évben megrendez a Petőfi Sándor Általános Iskola, a tárgyi feltételek javítása, a nyaralások és táborozások elősegítése érdekében.

Az idén május 4-én került sor a programra a pódiumteremben. Soós Kálmán igazgató, a kuratórium elnöke köszöntőjében röviden szólt iskolájuk ez évi feladatairól és eredményeiről, a Petőfi Napok keretében rendezett tanulmányi és sportversenyekről, majd Petőfi Sándor szobrának leleplezéséről. Mindezek méltó állomásai voltak a millennium évének. Most a kulturális oldal következik. Ezen az estén, - mint alapítványi előadáson – minden műsorszámukat bemutatják, másnap pedig a BÉKE Mezőgazdasági Szövetkezet ebédlőjében, vacsorával egybekötve fognak válogatást adni belőlük.

Az est két „háziasszonya": Szabó Lászlóné igazgatóhelyettes és Kiss Eszter tanítónők vették át a szót, és felváltva konferálták a műsorszámokat. Elsőnek a 8. osztályosok táncoltak bécsi keringőt. A lányok egyforma hófehér báli ruhában voltak. Elbűvölően szép látványt nyújtottak! A táncot Vargáné Szabó Ilona tanárnő tanította be, segítői Dékány Györgyné és Pásztor Gáborné tanárnők voltak.

A nyitó tánc szereplői

Fiatalos lendület és vidámság jellemezte a 3/c és 4/c osztályosok pompomos táncát, amit Stummer Éva tanítónő tanított be. Ők is nagy tetszést arattak.

Kovács Marianna tanítónő „valahol, félúton járó" 4. osztályos fiúkat és lányokat szólaltatott meg. Ők még nem egészen felnőttek, de már nem is gyerekek. Kamaszok? Tinédzserek? Egyik megnevezést sem szeretik, mi viszont nagy élvezettel hallgattuk a felnőttekről és a körülöttük levő világról alkotott véleményeiket.

Latin-amerikai tánccal szerepeltek a legkisebbek: az 1/b osztályosok, Győrffy Dalma tánctanár tanítványaiként. Munkáját Juhász Jánosné tanítónő és Rékasi Ibolya pedagógiai asszisztens segítették. A klasszikus és modern táncokkal Karcagon aranyérmet nyert kis csapat is bemutatkozott, majd a 3/a és 4/a táncparódiáját is láthattuk, amelyben fiúk öltöttek lányruhát. Mindezeket szintén Győrffy Dalma tánctanárnő rendezésében.

Újra színpadra jöttek a 8. osztályosok, most ők is latinamerikai táncokkal, ismét Vargáné Szabó Ilona tanárnő vezetésével. Nagyon szép, kultúráltan előadott műsorszámuk igazán gyönyörködtető volt.

A rátóti csikótojás fölött problémáztak a 3/c osztályosok, Koller Istvánné tanítónő segítségével. Nagyon aranyosak voltak a kis „bölcsek".

Gitárzene is színesítette az eddig is nagyon változatos műsort. Pintér Dóra Albinoni Adaggio-ját játszotta, őszinte tetszést aratva. Felkészítője Soós Kálmán igazgató volt.

Nagy Bana Zsanett, Kiss Eszter tanítónő és Kovács Szilvia pedagógiai asszisztens rendezésében keleti varázslat is történt a színpadon, igen ügyes apróságok jóvoltából, majd az „Irigy Hónaljmirigy" paródiáján szórakoztunk jót Zsidóné Kádár Terézia tanárnő ötlete nyomán.

A beszámoló végére hagytam a kiválóan szereplő kórusokat és a zenekart! A 3. és 4. osztályosok kis énekkarát, az első ízben szereplő fiúkórust, majd a 60 fős nagykórust szívesen hallgattuk, mint mindig! Karvezetőjük Polgár Magdolna tanárnő volt. A Pedagógus Zenekar kísérte őket, amelynek vezetője Soós Kálmán igazgató, tagjai pedig Bakondi András, Ács Zsolt, Mészáros Mihály és Mikó Péter. Szívvel-lélekkel játszott zenéjükkel remek hangulatot teremtettek.

A „Keleti varázslat" bemutatói

Záró műsorként a nevelők kórusának „hitvallása" csendült fel, természetesen a gyerekekről, a „kicsi ördögökről", mert közéjük ülve,

„... Közelről már más kép látszik,
És mindegyikük szép,
És mindegyikük egyformán a miénk!"

Soós Kálmán igazgató, a kuratórium elnöke ezúton is köszöni mindazok adományait, segítségét és áldozatos munkáját, akik bármikor és bármivel hozzájárultak az alapítvány céljának eléréséhez: gyermekeink boldog diákéveinek megvalósításához.

/Hajnal Jné/
Fotó: Árvai J.

Május – Pünkösd hava

A május hónap nevét a római Maja, a termékenység istennője után kapta. Régi magyar neve Pünkösd hava, meteorológiai megnevezése tavaszutó. A csillagászok Ikrek havaként tartják számon.

Május 1.
- májusfaállítás

Május 4. – Flórián napja
- Szent Flórián ünnepe, a tűzoltók, tűzzel dolgozók védőszentje.

Május 12-13-14. – Pongrác, Szervác, Bonifác
- Fagyosszentek

Május 15. – Zsófia
- Szent Zsófia vértanú, fagyos asszonyság.

Május 16. – Jónás
- Szent Jónás, a hajósok, dereglyések védőszentje.

Május 25. – Orbán
- Szent Orbán fagyosszent, a szőlőtermelők, kádárok védőszentje.

Jeles napok – ünnepi szokások

Anyák napja (május első vasárnapja)
A gondolat, miszerint május egy napján az édesanyákat ünnepeljék, egy amerikai hölgy fejében fogalmazódott meg. 1907-ben **Ann Jarvis** felhívást intézett a lakossághoz, hogy minden évben szenteljenek egy napot az édesanyáknak, és évente egyszer, május egy vasárnapján Őket, az édesanyákat ünnepeljék. A tisztes amerikai polgárnő ötletét az Egyesült Államok kormánya támogatta. 1914-ben Wilson elnök hivatalos ünneppé nyilvánította az anyák napját. Nemsokára Európában is elterjedt ez a szokás, amely az öreg kontinensen a németek által honosodott meg 1923-ban. Hazánkban 1928 óta egy miniszteri rendelet a hivatalos iskolai ünnepek sorába emelte. Európában, így hazánkban is május első vasárnapján köszöntjük az édesanyákat. Nagy-Britanniában a nagyböjt negyedik vasárnapján, Ausztráliában, Kanadában és az Egyesült Államokban május második vasárnapján ünneplik az édesanyákat.

Pongrác, Szervác, Bonifác – nagy hírű fagyosszentek.
Népi megfigyelés szerint a már kellemesen meleg idő ebben az időszakban hirtelen hűvösre fordulhat, sőt előfordulhat, hogy akár fagypontig is süllyedhet a hőmérő higanyszála. A hagyomány úgy tartja, hogy e három szent azért fagyott meg, mert ruháikat a szegényeknek adták. Róluk írt egy tanulmányában Katona Lajos, a Magyar Néprajzi Társaság egyik megalapítója, a századforduló kiemelkedő [illegible]: „Az gy z r p r z m r megfigyeléseinek sorában alig van általánosabb elterjedésű és megbízhatóbb hitelű, mint az, hogy valamivel május hó közepe előtt az eddig szép egyenletességgel emelkedő hőmérséklet hirtelen alásüllyed, s ezzel többnyire érzékeny károkat okoz a legkényesebb növényekben. Pedig e három szentje Istennek igazán nem tehet róla semmit, ha a kalendáriumi évfordulójuk épp e rossz hírű napokra, május 12-13-14-re esik." A fagyosszentekhez számos időjárási regula kapcsolódik. Pl. ha nincs felhő az égen, akkor sok lesz a bor, amilyen az első „ác" (Pongrác) időjárása, olyan lesz majd az utolsó fagyosszent névünnepén, Orbánkor is.

Május 15. – Az ÁLLAT- és NÖVÉNYSZERETET NAPJA
A budapesti állatkertben, 1994-ben rendezték meg először ezt a napot.
Ugyanezen a napon ünneplik A CSALÁD NEMZETKÖZI NAPJÁ-t is, amelyet az ENSZ 1994-ben nyilvánított nemzetközi nappá. A felhíváshoz Magyarország is csatlakozott.

Május 31. – NEMDOHÁNYZÓ (DOHÁNYMENTES) VILÁGNAP.
Az ENSZ Egészségügyi Világszervezete (WHO) nyilvánította dohánymentes nappá.

Madarak és fák napja
A május egyik legszebb hónapunk, amikor a szabadba hív a madárdal, a fák friss lombja, a kertek csodálatosan nyíló virágai. A természet, a környezet értékeinek megismerésére, védelmére két tavaszi jeles nap is mozgósít.
Az egyik, az 1970-es években újjáéledő hagyománnyá lett Madarak és fák napja. Az nn p rman Ott n éhez fűz ik. Az ő javaslatára szentelünk májusban, illetve júniusban egy napot a madaraknak immáron közel 100 éve. A századfordulón megkezdett nagyszabású természetátalakító munka, (mocsarak lecsapolása, erdőirtás) káros következményeire kívánta így felhívni a figyelmet a nagy madártudós. A fák és a madarak védelmének zálogát a gyerekek alapos tudására épített természetszeretetében látta. 1906-ban az akkori Közoktatásügyi miniszter, Apponyi Albert gróf miniszteri rendeletében tette kötelezővé, hogy a hónap végén (általában a harmadik vasárnapon) ünnepeljük a Madarak és fák napját, és az iskolákban ezt a napot az élő természet megismerésére használják. Rendelete szerint e napon eper vagy más gyümölcsfa csemetét kellett ültetni, illetve öntözni, és meg kellett emlékezni a hasznos madarakról. A Madarak, fák napjának megünneplésére azután rendszeresen sor került, de a II. világháború alatt és után feledésbe merült, és csak az utóbbi 30 évben vált újra neves hagyománnyá ez az ünnep.

(P. L.)

SPORT

Városi öttusa bajnokság

Időpont: 2000. május 5.
Helyszín: Városi Sporttelep
Eredmények:

Fiú csapat:

1. Kölcsey	3681 p.
2. Bethlen Ref.	2898 p.
3. Kengyel	2875 p.

Fiú egyéni összetett:

1. Szekeres Lajos (Kölcsey)	820 p.
2. Pozderka Péter (Kölcsey)	781 p.
3. Gulyás Ádám (Kölcsey)	754 p.

Leány csapat:

1. Kölcsey	2830 p.
2. Hunyadi	2223 p.

Leány egyéni összetett:

1. Barócsi Andrea (Kölcsey)	660 p.
2. Jahutka Lívia (Kölcsey)	627 p.
3. Modla Réka (Kölcsey)	593 p.

(B. I.)

Megyei középiskolás atlétikai bajnokság

Május 3-4-én került megrendezésre a megyei középiskolás atlétikai bajnokság a szolnoki Véső úti pályán. A bajnokságon 5 tanuló vett részt. akik a Diák Atlétikai Klub versenyzői és ezen alkalommal iskoláiknak versenyeztek.

Eredmények:

Halmai Ferenc	IV. korcs.	súlylökés	13,29 m	I. h.
		gerelyh.	44,95 m	I. h.
Kóródi Tamás	V. korcs.	gerelyh.	44,48 m	II. h.
Szabó Andrea	V. korcs.	gerelyh.	35,86 m	II. h.
Göblyös Márta	V. korcs.	magasugrás	150 cm	II. h.
		távolugrás	490 cm	IV. h.
Csikós Anita	IV. korcs.	magasugrás	140 cm	III. h.

(B. I.)

Városi négytusa bajnokság eredménye

Időpont: 2000. május 8. hétfő
Helyszín: Városi Sporttelep
Résztvevők: 5 leánycsapat, 9 fiú csapat.
Eredmények:

Fiú csapat:

1. Kölcsey „A”	2364 p.
2. Kölcsey „B”	2085 p.
3. Bethlen R.	1815 p.
4. Hunyadi	1803 p.
5. Petőfi „A”	1794 p
6. Kengyel	1528 p.
7. Fegyvernek	1461 p.
8. Petőfi „B”	1345 p.
9. Bercsényi	1148 p.

Fiú egyéni összetett:

1. Kovács Imre (Kölcsey)	500 p.
2. Nagy Gábor (Kölcsey)	485 p.
3. Varga Lőrinc (Kölcsey)	480 p.

Leány csapat:

1. Kölcsey	2396 p.
2. Kengyel	1563 p.
3. Bercsényi	1497 p.
4. Petőfi	1160 p.
5. Bethlen	–

Leány egyéni összetett:

1. Pozderka Dóra (Kölcsey)	545 p.
2. Tóth Beáta (Kölcsey)	523 p.
3. Kalmár Magdolna (Kölcsey)	459 p.

(B. I.)

ATLÉTIKA
Három versenyszámban is országos döntőbe kerültek a Kölcsey Ált. Iskola III. korcs. tanulói

Május 10-én a fiú öttusa csapatok megyei döntőjére került sor, kilenc iskola részvételével. Négy versenyszámig szoros küzdelem folyt a Kölcsey-sek és a szolnoki Széchenyi között. Az utolsó versenyszám után (800 m) viszont fölényes győzelmet ünnepelhettek a miklósiak. Az elért magas pontszámuk az országos döntőn is előkelő helyezést jelenthet!

Eredmények:

Fiú csapatverseny:	Kölcsey T.miklós	3941 p.	I. h.
	Széchenyi Szolnok	3788 p.	II. h.
	Karcag	3646 p.	III. h.
Egyéni összetett:	Bagi István	852 p.	II. h.
	Szekeres Lajos	806 p.	IV. h.

Bajnokcsapat tagjai: Bagi István, Szekeres Lajos, Gulyás Ádám, Görömbei Balázs, Bodnár Miklós, Pozderka Péter.

Május 12-én, pénteken az egyéni döntő színhelye volt a szolnoki Véső úti Sporttelep. Itt is kitettek magukért a Kölcsey-sek, ugyanis Szekeres Lajos kiváló eredménnyel magasugrásban, valamint a 4x100 m váltó igen szoros küzdelmében szerzett bajnoki címet ill. országos indulási jogot.

Eredmények: Szekeres Lajos magasugrás 168 cm I. h.
4x100 m váltó 51,4 mp I. h.
(Görömbei Balázs, Ecsédi István Szekeres Lajos, Bagi István)

Testnevelők: Bertán István és Görömbei Zoltán.

(B. I.)

RÁDIÓ TÖRÖKSZENTMIKLÓS MŰSORA a 96,4 Mhz-en

Új

☎: 56/390-676 Fax.: 56/390-283

Hétfő
06.00: Jó reggelt, Törökszentmiklós! Napindító, reggeli zenés inf. műsor
Benne: 06.05: és 07.00: Hírek
06.30: BBC hírek
08.00: Hírek (óránként)
08.05: Könnyűzene
09.20: Zenés lapozgató (ism.)
11.20: Önkormányzati Fórum (ism.)
12.05: Könnyűzene
14.05: Sztár zene
16.05: Popzenei válogatás
17.00: Műsorismertetés-Hírek
17.00: Sportmagazin
18.05: Könnyűzene
19.00: BBC hírek
19.50: Esti mese
20.20: Újdonság magnósoknak!
22.05: Könnyűzene
24.00: Klasszikusok
01.00-06.00: Könnyűzene

Kedd
06.00: Jó reggelt, Törökszentmiklós! Napindító, reggeli zenés inf. műsor
Benne: 06.05: és 07.00: Hírek
06.30: BBC hírek
08.00: Hírek (óránként)
08.05: Könnyűzene
09.20: Zenés nosztalgia műsor (ism.)
11.20: DL. Stúdió műsora
12.05: Könnyűzene
14.05: Sztár zene
16.05: Popzenei válogatás
17.00: Műsorismertetés-Hírek
17.15: Gyerekszáj
18.05: Könnyűzene
19.00: BBC hírek
19.50: Esti mese
20.20: Lemezbemutató (DJ. Service)
22.05: Könnyűzene
24.00: Klasszikusok
01.00-06.00: Könnyűzene

Szerda
06.00: Jó reggelt, Törökszentmiklós! Napindító, reggeli zenés inf. műsor
Benne: 06.05: és 07.00: Hírek
06.30: BBC hírek
08.00: Hírek (óránként)
08.05: Könnyűzene
09.20: Zenés turmix
12.05: Könnyűzene
14.05: Sztár zene
16.05: Popzenei válogatás
17.00: Műsorismertetés-Hírek
17.15: Szentmiklósi kaleidoszkóp
18.00: Könnyűzene
19.00: BBC hírek
19.50: Esti mese
20.20: Slágerparádé
22.05: Könnyűzene
24.00: Klasszikusok
01.00-06.00: Könnyűzene

Csütörtök
06.00: Jó reggelt, Törökszentmiklós! Napindító, reggeli zenés inf. műsor
Benne: 06.05: és 07.00: Hírek
06.30: BBC hírek
08.00: Hírek (óránként)
08.05: Könnyűzene
09.20: DJ. Service (ism.)
11.15:Szentmiklósi kaleidoszkóp(ism.)
12.05: Könnyűzene
14.05: Sztár zene
16.05: Popzenei válogatás
17.00: Műsorismertetés-Hírek
17.05: Hasznos tanácsok-Rendőrségi M.
18.05: Könnyűzenei válogatás
19.00: BBC hírek
19.50: Esti mese
20.20: Kívánságműsor
22.05: Könnyűzene
24.00: Klasszikusok
01.00-06.00: Könnyűzene

Péntek
06.00: Jó reggelt, Törökszentmiklós! Napindító, reggeli zenés inf. műsor
Benne: 06.05: és 07.00: Hírek
06.30: BBC hírek
08.00: Hírek (óránként)
08.05: Könnyűzene
09.20: Zenés turmix
12.05: Könnyűzene
14.05: Sztár zene
16.05: Popzenei válogatás
17.00: Műsorismertetés-Hírek
17.20: Önkormányzati Fórum
18.05: Könnyűzene
19.00: BBC hírek
19.50: Esti mese
20.20: Zenés lapozgató
22.05: Könnyűzene
24.00: Klasszikusok
01.00-07.00: Könnyűzene

Szombat
07.00: Jó reggelt, Törökszentmiklós! Napindító, reggeli zenés inf. műsor
Benne: 07.05: és 08.00: Hírek
09.00: Hírek (óránként)
09.05: Könnyűzene
10.05: Dance party
12.05: Könnyűzene
14.05: Szívküldi
16.05: Popzenei válogatás
17.20: Zenés nosztalgia műsor
19.00: BBC hírek
19.50: Esti mese
20.20: Slágerparádé (ism.)
22.05: Könnyűzene
24.00: Klasszikusok
01.00-07.00: Könnyűzene

Vasárnap
07.00: Jó reggelt, Törökszentmiklós! Napindító, reggeli zenés inf. műsor
Benne: 07.05: és 08.00: Hírek
09.00: Hírek
09.05: Szívküldi
Benne: 11.00: Hírek
12.00: Hírek
12.05: Magyar nóták – Operett
13.00: Hírek
13.05: Vasárnapi szieszta
14.00: Zenés délután (óránként hírek)
17.00: Műsorismertetés-Hírek
17.15: Gyerekszáj (ism.)
19.00: BBC hírek
19.50: Esti mese
20.20: Slágerlista
22.05: Könnyűzene
24.00: Klasszikusok
01.00-06.00: Könnyűzene

A Szentmiklósi TV műsora

Péntek
17^{30} Városi híradó
Benne: a városi közéleti, kulturális és sportesemények.
18^{30} Fekete Gyöngy
- argentin filmsorozat -

Vasárnap
8^{30} A pénteki adás ismétlése.

HALOTTAINK

(április 8-tól május 9-ig)

Szilágyi Erzsébet (77 éves), Vasas Károlyné Mikola Terézia (76 éves), Mezei Imre (83 éves), özv. K. Szabó Istvánné Pató Erzsébet (86 éves), Kiss Lajos (66 éves), Kuczera Istvánné Kardos Erzsébet (87 éves), Neuhauser János (91 éves), özv. Illés Andrásné Kiss Anna (84 éves), Balázs András (79 éves), Szabó Éva (43 éves), Fajt Györgyné Pozderka Terézia (69 éves), Rácz Róbert (19 éves), özv. Sáringer Józsefné Tekse Piroska (88 éves), özv. Mészáros Károlyné Béres Jolán (59 éves), Földes Béláné Bozsó Margit (76 éves), özv. Czeglédi Ferencné Sándor Julianna (81 éves), özv. Kordás Józsefné Süveges Margit (85 éves), Tóth Lászlóné Dezső Mária (68 éves), Németh Lajos (67 éves), özv. Palotinus Jánosné Pozsgay Erzsébet (88 éves), özv. Mező Imréné Nagy Margit (92 éves), Halkovics István (74 éves), Fodor József (56 éves), Gusztafik József (62 éves), *Tiszapüspöki:* Farkas Márton (70 éves).

NYUGODJANAK BÉKÉBEN!

TEMETKEZÉS

KEDVEZMÉNY NÉLKÜL IS A LEGOLCSÓBBAN

A szomorú hírről, ha értesül, forduljon hozzánk bizalommal, és mi részvéttel és tisztelettel segítünk.

Díjtalan kórházi ügyintézés, anyakönyveztetés.
A hűtés csak nálunk díjtalan!

PÓSTA BT. ÜZLETEI:
Kossuth L. út 184. Tel. 394-115
Erdős I. Út 1. Tel. 06-60/485-019
Régi református temető Tel. 06-60/385-374
Szolgáltatásunk folyamatos: 0-24 óráig

Újszerű kocsinkkal az ország egész területén vállalunk szállítást, ügyintézést. Telefonon is megrendelhető koszorú, sírcsokor díjtalan kiszállítással.

Gyógyszertárak Készenléti szolgálata

Május 20-21.	**Fontana**	Kossuth L. út 125.
Május 27-28.	**Fehérkereszt**	Almásy út 2.
Június 3-4.	**Fontana**	Kossuth L. út 125.
Június 10-11.	**Kígyó Patika**	Kossuth L. út 83.
Június 17-18.	**Fehérkereszt**	Almásy út 2.

TÖRÖKSZENTMIKLÓS ÉS VIDÉKE
Független közéleti lap
Szerkesztőség: 5200 Törökszentmiklós, Kossuth út 135.
Főszerkesztő: Varga Mária
Tördelőszerkesztő: Hoppálné Bognár Ágnes

Kiadásért felelős:
Törökszentmiklós és Vidéke Újság Alapítvány
ISSN 0866-1839
Nyomdai munkák:
REPRÓ STÚDIÓ SZOLNOK